12720 - Elbisesine Necaset Bulaşan Kişi Nasıl Davranmalıdır?

Soru

Tuvalet ihtiyacını giderirken kişinin iç çamaşırına birkaç damla idrar bulaştığında hüküm nedir?

1-Taharet için gusül alması gerekir mi?

2-İç çamaşırı komple yıkaması gerekir mi? Yoksa bu durum her tekrarlandığında elbise mi değiştirilir? Yoksa sadece idrarın bulaştığı yeri mi yıkar?

3-İç çamaşırına idrar bulaşan kişi bu şekilde namaz kılarsa namazı geçerli midir?

4-İdrarın bulaştığı tüm yerleri yıkamadığına dair şüpheye düşerse bunun namaza ve taharete etkisi nedir?

5-Bu şekilde şüphe içinde namaz kılan kişi namazını tekrar eder mi? Kur'an okuması veya Kur'an'a dokunması caiz mi?

6-Bu durumdayken haram olan davranışlar nelerdir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Necasetten korunmak vaciptir.

Müslüman kimse, necasetten sakınır ve elinden geldiği kadar tedbir alır. İbn Abbas r.a şöyle dedi: "Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem yanından geçmekte olduğu iki mezar hakkında şöyle buyurdu:

- "Bu ikisi, kendilerince büyük olmayan birer günahtan dolayı azâb görüyorlar. Evet, aslında (günahları) büyüktür. Biri dedikoduculuk yapardı. Diğeri ise idrarından sakınmazdı." (Muslim 439)

Yani idrar yaparken gerekli tedbiri almaz ve sakınmazdı. Böylece ayakta idrarını yapmanın caiz olması, kişinin mutlaka idrarın kendisine ve elbisesine sıçramasından sakınmasına bağlıdır. Daha detaylı bilgi için (9790) nolu sorunun cevabına bakınız.

Sorularına gelince:

Elbisenin necis olması gusül gerektirir mi?

1-Necasetin insan elbisesine bulaşması gusül gerektirmez. Çünkü necaset abdesti bozan şeylerden biri değildir. Zira gusül sadece büyük hades nedeniyle vacip olur. Abdest ise küçük hades nedeniyle vaciptir. Necaset hades değildir. Şayet bir kimse temiz olur da elbisesine necaset bulaşırsa hades oluşmaz ancak bu durumda vacip olan necaseti gidermesidir.

Kul, necaseti elbisesinden gidermekle mükelleftir. Yüce Allah şöyle dedi:
"Giydiklerini temiz tut." (Müddessir 4)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem adet kanının elbiseye bulaşmasıyla ilgili şöyle dedi: "**Önce onu kazısın, sonra su ile ovuştur… sun. Sonra da yıkasın ve o elbiseyle namazını kılsın."** (Buhari 297) Şayet necaset bulaşan şeyi sıkmak mümkünse sıkılması gerekir.

Necaset nasıl giderilir?

2-Necasetin giderilmesi, necasetin eseri kalmayıncaya kadar yıkamakla olur. Şayet bir elbiseye necaset bulaşırsa sadece necasetin bulaştığı bölge yıkanır. Elbisenin tümünü yıkamak vacip değildir. Ayrıca elbisenin değiştirilmesi de vacip değildir. Ancak yine de değiştirmek isterse sakıncası yoktur.

Necaset bulaşan elbise ile namaz kılmanın hükmü

3- Bilinmesi gerekir ki necasetten taharet namazın geçerliliği için şarttır. Şayet kişi necasetten sakınmazsa ve elbisesine necaset bulaşmışsa namazı geçersizdir. Bu durumda Allah'ın ve Rasulünün emri dışında bir davranış yapılmıştır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Kim bizim dinimizde olmayan bir şey yaparsa o merduttur/ makbul değildir."

Elbiseye necaset bulaşması durumları:

1- Elbisenin belli bir yerine necasetin bulaştığından emin olan kimsenin elbiseye bulaşan necaseti yıkaması vaciptir.

2- Büyük olasılıkla belirli bir yere bulaştığının tahmin edilmesi durumudur.

3- Kişiye necis bir yerde necasetin bulaştığı ihtimali varsa kişi, ikinci ve üçüncü hallerde, necaset durumunu iyice araştırdıktan sonra tahmin ettiğine göre necasetin bulaştığı yeri yıkamalıdır. (El Şerhul Mumti, İbn Useymin 2/221)

Küçük necasetin hükmü

Bazı ilim ehli şöyle dedi: “Küçük necaset bile affedilmez. Mutlaka temizlenmesi gerekir.”

Diğer ilim ehli ise şöyle dedi: küçük çapta necasetler affedilir. Ebu Hanife bu görüşü savunurken Şeyhulislam da bu görüşü seçmiştir. Zira insanların çoğu bu durumla müptela olduğundan buna dikkat etmek ve temizlemek çok meşakkatli olacaktır. Yüce Allah şöyle dedi: “O sizi seçti ve dinde sizin için bir güçlük kılmadı.” (Hac 78)

Bu konuda Ebu Hanife ve Şeyhulislamın görüşü tercih edilen ve doğru görüştür. Affedilen küçük necasetlerden biri de sürekli idrar akıntısı olanlardır. Şüphesiz büyük sıkıntı çekerler, ellerinden geldiği kadar tedbirlerini aldıktan sonra diğer durumları affedilir. (El Şerhul Mumti, İbn Useymin 1/382)

Necasetin az veya çok olmasını sınırı ve kriteri örfe göre değerlendirilir.

Bunun üzerine şayet bir kimsenin elbisesine birkaç damla idrar bulaşırsa necasete maruz kalan bölge yıkanır, kişinin tahmininince necasetin gittiğine inanılırsa bundan böyle az kalması durumunda da az necaset affedilir. En iyisini Allah bilir.

Necasetin varlığından haberi olmayan kişinin hükmü

Şeyh İbn Baz’a bu konuda sorulduğunda şöyle cevap verdi:

"Necasetin varlığından ancak namazı tamamladıktan sonra haberi olursa namazı geçerlidir. Çünkü Cibril Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e namazın sonunda ayakkabısında necaset olduğunu haber verdiğinde ayakkabısını çıkarıp namaza devam etti ve namazı baştan kılmadı. Aynı şekilde şayet necasetin varlığını namazdan önce bilir fakat unutur ve namaz bittikten sonra hatırlarsa namazı geçerlidir. Yüce Allah şöyle dedi: "Ey Rabbimiz! Hata ettiğimiz ve unuttuğumuz hususlardan dolayı bizi sorumlu tutma."

Şayet bir kimse namaz esnasında necasetin varlığından şüphe ederse kişinin namazı kesmesi caiz değildir. İster imam olsun ister tek başına olsun namazını tamamlar. (Fetava Şeyh bin Baz 12/396-397)

Necasetin giderilmesinde şüphenin hükmü

4-Şayet elbisesine necaset bulaşmışsa bu asıl bir olgudur. Böylece necaset giderilinceye kadar necasetin varlığından emin olunur. Necaseti giderdikten sonra varlığından şüphe ederse kesin bilgisine göre karar verir. Yani giderilmediğini varsayar ve tekrar giderir. Bunun tersinde ise şayet temiz olduğundan kesin emin ise daha sonra necaset bulaşıp bulaşmadığı hususunda şüpheye düştüğünde asıl olanın tahir olmasına binaen temiz olduğuna karar verilir.

Şeyh bin Useymin şöyle dedi:

İnsan kendi elbisesi ve vücuduna necaset bulaştığından emin olmadığı takdirde asıl olan tahir/temiz olmasıdır. Bu konuyla ilgili şöyle bir delil bulunmaktadır: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e bir adam gelir ve namazında hades oluşma varlığından şüphe ettiğini söyler. Rasulullah şöyle der: "Kişi bir ses işitmediği veya bir koku duymadığı müddetçe namazını bırakmaz."

Bir kimse kesin bir şekilde necasetin varlığından emin değilse taharet esas ve asıl olarak itibar edilir. (Fetava İbn Useymin 11/107)

5-İnsanın üzerinde necaset bulunduğu takdirde sadece namazı caiz olmaz. Onun dışında Kur'an okumak vb. ibadetlerde üzerinde necasetin bulunması haram değildir.

En iyisini Allah bilir.